

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 1995-1996

13 MAART 1996

Wetsontwerp betreffende de teruggave van cultuurgoederen die op onrechtmatige wijze buiten het grondgebied van bepaalde buitenlandse Staten zijn gebracht

AMENDEMENTEN

Nr. 1 VAN DE HEER **ERDMAN**

Art. 2

In het 2°, b, van dit artikel de woorden « van kerkelijke instellingen » vervangen door de woorden « van godsdienstige en vrijzinnige instellingen ».

Verantwoording

Er werd reeds in de Kamer gewezen op deze terminologie. De kerkfabrieken werden beschouwd als zijnde openbare instellingen maar quid met andere godsdienstige instellingen. Recente gebeurtenissen hebben het plunderen van synagogen meegebracht. Anderzijds is de voorgestelde terminologie nu in een gelijkstelling tussen erediensten en vrijzinnige instellingen.

Indien dit amendement wordt aanvaard, moeten ook de termen in artikel 14 worden ingevoerd.

Zie:

Gedr. St. van de Senaat:

1-246 - 1995/1996:

Nr. 1: Ontwerp overgezonden door de Kamer van volksvertegenwoordigers.

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1995-1996

13 MARS 1996

Projet de loi relative à la restitution de biens culturels ayant quitté illicitement le territoire de certains États étrangers

AMENDEMENTS

N° 1 DE M. **ERDMAN**

Art. 2

Au 2°, b, de cet article, remplacer les mots « institutions ecclésiastiques » par les mots « institutions religieuses et laïques ».

Justification

L'accent a déjà été mis sur cette terminologie à la Chambre. Les fabriques d'église ont été considérées comme des institutions de droit public, mais qu'en est-il des autres institutions religieuses? Lors d'événements récents, des synagogues également ont été pillées. D'autre part, la terminologie proposée met sur un pied d'égalité institutions du culte et institutions laïques.

Si le présent amendement est adopté, il convient d'introduire également cette terminologie à l'article 14.

Voir:

Document du Sénat:

1-246 - 1995/1996:

N° 1: Projet transmis par la Chambre des représentants.

Nr. 2 VAN DE HEER **ERDMAN**

Art. 6

In dit artikel de woorden «het Ministerie van Justitie wordt aangesteld» vervangen door de woorden «de minister van Justitie wordt aangewezen».

Verantwoording

Ook in het wetsontwerp betreffende gerechtelijke samenwerking met de internationale tribunalen (Gedr. St. Senaat nr. 1/247-4, zitting 1995-1996) werd deze correctie doorgevoerd. Toen werd ook onderstreept dat het ministerie alsdusdanig geen autoriteit is en dat vermits er gerechtelijke samenwerking moet worden georganiseerd, dat het de minister van Justitie moet zijn die als centrale autoriteit optreedt.

Frederik ERDMAN.

Nr. 3 VAN DE HEER **ERDMAN C.S.**

Art. 7

In het tweede lid, 2), van dit artikel, de woorden «de centrale autoriteit van» invoegen voor de woorden «de betrokken Staten».

Verantwoording

In overeenstemming met artikel 17, waar de contacten langs centrale autoriteiten verlopen, is het vanzelfsprekend dat hier ook de centrale autoriteit moet in kennis worden gesteld.

Nr. 4 VAN DE HEER **ERDMAN C.S.**

Art. 9

Dit artikel vervangen als volgt :

«Art. 9. — Een vordering tot bewarend beslag of beslag tot terugvordering wordt gebracht voor de beslagrechter van de plaats waar een door een andere Staat teruggevorderd cultuurgoed zich bevindt. Bij de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg kan overeenkomstig artikel 584 van het Gerechtelijk Wetboek een vordering tot het aanstellen van sekwesteraanhangig worden gemaakt.»

Verantwoording

Er is geen minste reden om in deze af te stappen van gekende procedures. De omschrijving van «maatregelen treffen met het oog op het materiële behoud van dat goed en om te voorkomen dat het aan de procedure van teruggave wordt onttrokken» wordt juist bereikt door het beslag. Waarom dan niet gewoon de procedure toepassen die gekend is, een garantie van publiciteit biedt en die dus volgens gekende regels kan verlopen. Daarentegen is het

N° 2 DE M. **ERDMAN**

Art. 6

À cet article, remplacer le mot «Ministère» par le mot «ministre»; dans le texte néerlandais de cet article, remplacer le mot «aangesteld» par le mot «aangeduid».

Justification

Cette correction a également été apportée dans le projet de loi relative à la coopération judiciaire avec les tribunaux internationaux (doc. Sénat n° 1/247-4, session de 1995-1996). On avait aussi souligné, à cette occasion, que le ministère n'est pas en tant que tel une autorité et, comme une coopération judiciaire doit être organisée, que c'est au ministre de la Justice à intervenir en tant qu'autorité centrale.

N° 3 DE M. **ERDMAN ET CONSORTS**

Art. 7

Audeuxièmealinéa, 2), decetarticle, remplacer les mots «notifier aux États concernés» par les mots «notifier à l'autorité centrale des États concernés».

Justification

De même qu'à l'article 17 les contacts se déroulent par le biais des autorités centrales, il va de soi qu'ici aussi, la notification doit se faire à l'autorité centrale.

N° 4 DE M. **ERDMAN ET CONSORTS**

Art. 9

Remplacer cet article par ce qui suit :

«Art. 9. — L'action en saisie conservatoire ou en saisie-revendication est intentée devant le juge des saisies du lieu où se trouve un bien culturel revendiqué par un autre État. Conformément à l'article 584 du Code judiciaire, le président du tribunal de première instance peut être saisi d'une demande de désignation de séquestre.»

Justification

Il n'y a pas la moindre raison de s'écarter en l'espèce des procédures connues. L'objectif décrit par «les mesures nécessaires en vue d'assurer la conservation matérielle de ce bien et pour éviter qu'il soit soustrait à la procédure de restitution» est précisément atteint par la saisie. Pourquoi, dès lors, ne pas appliquer tout simplement cette procédure, qui est bien connue, présente une garantie de publicité et peut donc se dérouler selon des règles fami-

sekwester (tweede zin van voorgesteld artikel 9) geen bevoegdheid van de beslagrechter maar een bevoegdheid van de voorzitter van de eerste aanleg. In die omstandigheden is het dus aangewezen om op die wijze artikel 9 aan te passen.

Nr. 5 VAN DE HEER **ERDMAN C.S.**

Art. 12

Dit artikel vervangen als volgt :

« Art. 12. — Bij het verzoekschrift op tegenspraak bedoeld in artikel 10 worden gevoegd :

a) een document waarin het goed waarop de vordering betrekking heeft, wordt beschreven en waarin wordt verklaard dat dit goed een cultuurgoed is krachtens de wetgeving van de verzoekende staat;

b) een verklaring van de bevoegde overheden van de verzoekende staat waaruit moet blijken dat het cultuurgoed op onrechtmatige wijze buiten het grondgebied van deze staat is gebracht, in strijd met zijn wetgeving ter zake, of met verordening (E.E.G.) nr. 3911/92 van de Raad, van 9 december 1992, betreffende de uitvoer van cultuurgoederen.

Ingeval deze documenten niet bij de inleiding van de vordering werden gevoegd en behoudens toevoeging van deze stukken binnen de door de rechtbank gestelde termijn, verklaart deze de eis van ambtswege niet toelaatbaar. »

Verantwoording

Men kiest niet voor een nietigheid van het verzoekschrift maar wel voor een niet-toelaatbare vordering in geval de bedoelde stukken niet worden gevoegd. Daarom kan ook de formulering die werd toegepast als sanctie in artikel 41 van de wet op het handelsregister zoals gecoördineerd bij koninklijk besluit van 20 juli 1964 worden gevolgd.

De term «niet ontvankelijk» is voorbijgestreefd: artikel 17 van het Gerechtelijk Wetboek spreekt van «toegelaten», dus het is een «ontoelaatbaarheid» die hier is bedoeld.

Het is duidelijk dat deze ontoelaatbaarheid cumulatief is, in die zin dat de twee voorwaarden moeten vervuld zijn. Anderzijds is het duidelijk dat alinea 1 en alinea 3 van de voorgestelde tekst van artikel 12 dubbel gebruik maken, daar indien een attest wordt voorgebracht dat het cultuurgoed op onrechtmatige wijze is «geëxporteerd» dan kan het uiteraard niet «rechtmatig buiten het grondgebied» gebracht zijn.

Nr. 6 VAN DE HEER **ERDMAN C.S.**

Art. 15

**Aan dit artikel de volgende wijzigingen aanbren-
gen :**

A. Het eerste lid doen voorafgaan door de woorden « In afwijking van artikel 2280 van het Burgerlijk Wetboek... »

lières? En revanche, le séquestre (deuxième phrase de l'article 9 proposé) n'est pas de la compétence du juge des saisies, mais bien du président du tribunal de première instance. Dans ces conditions, il convient d'adapter l'article 9 dans ce sens.

N° 5 DE M. **ERDMAN ET CONSORTS**

Art. 12

Remplacer cet article par ce qui suit :

« Art. 12. — Sont joints à la requête contradictoire mentionnée à l'article 10 :

a) un document décrivant le bien visé par l'action et déclarant qu'il s'agit d'un bien culturel en vertu de la législation de l'État requérant :

b) une déclaration des autorités compétentes de l'État requérant faisant apparaître que le bien culturel a quitté illicitement le territoire de cet État, en violation de sa législation en la matière ou du règlement (C.E.E.) n° 3911/92 du Conseil, du 9 décembre 1992, concernant l'exportation de biens culturels.

Lorsque ces documents n'ont pas été joints lors de l'introduction de l'action et sauf communication de ces pièces dans le délai fixé par le tribunal, celui-ci déclare d'office que l'action ne peut être admise. »

Justification

Lorsque les pièces en question n'ont pas été jointes à la requête, on choisit de dire, non pas que la requête est nulle, mais bien que l'action ne peut être admise. De cette manière, on pourra donc suivre aussi la formulation utilisée pour les sanctions à l'article 41 des lois relatives au registre du commerce, coordonnées par l'arrêté royal du 20 juillet 1964.

Le terme «non recevable» est dépassé: l'article 17 du Code judiciaire emploie le terme «ne peut être admise». C'est donc une «non-admission» qui est visée ici.

Il est clair que cette non-admission est cumulative, c'est-à-dire que les deux conditions doivent être remplies. D'autre part, il est évident que l'alinéa 1er et l'alinéa 3 de l'article 12 proposé font double emploi, puisque, si l'on produit une attestation comme quoi le bien culturel a été «exporté» illicitement, celui-ci ne peut évidemment avoir «quitté légalement le territoire».

N° 6 DE M. **ERDMAN ET CONSORTS**

Art. 15

Apporter à cet article les modifications ci-après :

A. Faire débiter le premier alinéa par les mots « Par dérogation à l'article 2280 du Code civil, ... »

B. In het vierde lid de woorden «de verkrijger» vervangen door de woorden «de bezitter».

Verantwoording

1. Artikel 2280 van het Burgerlijk Wetboek voorziet een specifieke regeling om de tegenwoordige bezitter van gestolen zaken te vergoeden. Het kan de bedoeling niet zijn van cumulatief de vergoedingen voorzien in artikel 15 met deze van artikel 2280 van het Burgerlijk Wetboek te voorzien.

2. Het is een juiste vertaling: de bedoelde persoon is inderdaad wel een «verkrijger», maar dan is hij in ieder geval op het ogenblik van de vordering «bezitter».

Nr. 7 VAN DE HEER **ERDMAN C.S.**

Art. 18

Dit artikel doen voorafgaan door de woorden :

« *Onverminderd de bepalingen van artikel 8 kan de Koning ...* »

Verantwoording

Vermits de wet zelf in artikel 8 bepaalde autoriteiten aanwijst om bepaalde opdrachten te vervullen, die ook vallen binnen de in artikel 7 omschreven opdrachten, moet daar naar worden verwezen.

Nr. 8 VAN DE HEER **ERDMAN C.S.**

Art. 19

«25°» **vervangen door** «27°».

Verantwoording

Er is reeds een «25°» ingevoegd in artikel 569 van het Gerechtelijk Wetboek door artikel 98 van de wet van 20 mei 1994 en er is zelfs een «26°» ingevoegd bij artikel 13, lid 1, van de wet van 6 augustus 1993.

Nr. 9 VAN DE HEER **ERDMAN C.S.**

Art. 19

Dit artikel aanvullen met een tweede lid, luidende :

« *In het voorlaatste lid van artikel 569 van het Gerechtelijk Wetboek worden de woorden «en 26°» vervangen door de woorden «, 26° en 27°».* »

Verantwoording

Indien in artikel 569 van het Gerechtelijk Wetboek een bevoegdheid *ratione loci* wordt bepaald voor de rechtbank van

B. Dans le texte néerlandais du quatrième alinéa, remplacer les mots «de verkrijger» par les mots «de bezitter».

Justification

1. L'article 2280 du Code civil prévoit une disposition spécifique pour indemniser le possesseur actuel d'une chose volée. Le but ne saurait être d'accorder cumulativement l'indemnité prévue à l'article 15 du projet et celle de l'article 2280 du Code civil.

2. La traduction est correcte: l'intéressé est effectivement un «acquéreur» (*verkrijger*), mais il est en tout cas «possesseur» au moment de l'action.

N° 7 DE MM. **ERDMAN ET CONSORTS**

Art. 18

Faire précéder cet article par les mots suivants :

« *Sans préjudice des dispositions de l'article 8,* »

Justification

Comme la loi elle-même désigne, à l'article 8, certaines autorités pour accomplir des missions déterminées qui relèvent également des tâches définies à l'article 7, il convient d'y faire référence.

N° 8 DE MM. **ERDMAN ET CONSORTS**

Art. 19

Remplacer «25°» **par** «27°».

Justification

Un «25°» a déjà été inséré à l'article 569 du Code judiciaire par l'article 98 de la loi du 20 mai 1994 et un «26°» a même été inséré par l'article 13, premier alinéa, de la loi du 6 août 1993.

N° 9 DE MM. **ERDMAN ET CONSORTS**

Art. 19

Compléter cet article par un second alinéa, libellé comme suit :

« *À l'avant-dernier alinéa de l'article 569 du Code judiciaire, les mots «et 26°» sont remplacés par les mots «, 26° et 27°».* »

Justification

Si l'article 569 du Code judiciaire accorde une compétence *ratione loci* au tribunal de première instance de Bruxelles (une

eerste aanleg te Brussel (bevoegdheid die weliswaar bevestigd wordt in artikel 10 van de voorgestelde tekst) moet toch, om in overeenstemming te blijven ook voorlaatste lid van artikel 569 van het Gerechtelijk Wetboek worden aangepast.

Frederik ERDMAN.
Hugo COVELIERS.
Michel FORET.
Robert LALLEMAND.
Jan LOONES.
Charles-Ferdinand NOTHOMB.

Nr. 10 VAN DE HEREN **FORET EN DESMEDT**

Art. 14

In het tweede lid van dit artikel de woorden «Deze termijn kan in geen geval langer zijn dan dertig jaar vanaf» **vervangen door de woorden** «*De vordering tot teruggave verjaart in elk geval dertig jaar na*».

Verantwoording

Het tweede lid is onduidelijk geformuleerd: het aanwijzend voornaamwoord «deze» wordt gebruikt bij het substantief «termijn», waardoor het tweede lid lijkt te verwijzen naar de termijn van een jaar in het eerste lid. Het gaat hier echter om twee verschillende termijnen. Ter wille van de duidelijkheid moet ook hier de tekst van de richtlijn worden overgenomen aangezien die nauwkeuriger geformuleerd is.

Nr. 11 VAN DE HEER **LALLEMAND**

Art. 8

In het tweede lid van dit artikel tussen de woorden «zijn zij ertoe gemachtigd» **en de woorden** «zich toegang te laten verschaffen» **de woorden** «*op de wijze voorgeschreven door de wet*» **invoeegen.**

Nr. 12 VAN DE HEER **GORIS**

Art. 2

Het 2°, b), van dit artikel vervangen als volgt:
«*b) of inventarissen van kerkelijke en niet-confessionele levensbeschouwelijke instellingen.*»

Stephan GORIS

compétence qui est certes confirmée par l'article 10 du texte proposé), il convient malgré tout, pour maintenir la concordance, d'adapter également l'avant-dernier alinéa de l'article 569 du Code judiciaire.

N° 10 DE MM. **FORET ET DESMEDT**

Art. 14

À l'alinéa 2 de cet article, remplacer les mots «En aucun cas ce délai ne peut être supérieur à» **par les mots:** «*En tout état de cause, l'action en restitution se prescrit dans un délai de*».

Justification

Le texte actuel de l'alinéa 2 est ambigu puisqu'il utilise l'adjectif démonstratif «ce» pour qualifier le mot «délai». L'alinéa 2 semble donc faire référence au délai d'un an prévu à l'alinéa précédent. Or, il s'agit évidemment de deux délais différents. Par souci de clarté, il est préférable de revenir au texte de la directive qui est nettement plus précis.

Michel FORET.
Claude DESMEDT.

N° 11 DE M. **LALLEMAND**

Art. 8

Au second alinéa de cet article, insérer les mots «, *dans les formes légales,*» **entre les mots** «ils sont autorisés» **et les mots** «à se faire ouvrir l'accès des lieux».

Roger LALLEMAND.

N° 12 DE M. **GORIS**

Art. 2

Remplacer le 2°, b), de cet article par ce qui suit:
«*b) ou des inventaires des organisations ecclésiastiques et philosophiques non confessionnelles.*»

Nr. 13 VAN DE HEER LALLEMAND C.S.

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 87 van de Grondwet.

Art. 2

In deze wet wordt verstaan onder :

1° « Staat »: een Lid-Staat van de Europese Gemeenschap of een Staat van de Europese Vrijhandels-associatie waarop richtlijn 93/7/E.E.G. van de Raad van 15 maart 1993, betreffende de teruggave van de cultuurgoederen die op onrechtmatige wijze buiten het grondgebied van een Lid-Staat zijn gebracht, mede van toepassing is;

2° « cultuurgoed »: een goed dat, voordat of nadat het buiten het grondgebied van de verzoekende Staat is gebracht, erkend is als nationaal, artistiek, historisch of archeologisch bezit in de zin van artikel 36 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap of van artikel 13 van de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte. De erkenning moet hebben plaatsgehad overeenkomstig de wetgeving of de administratieve procedures van de verzoekende Staat.

Het goed moet behoren tot een van de in de bijlage van deze wet vermelde categorieën of, indien het niet tot een van deze categorieën behoort, integreerend deel uitmaken van :

a) openbare collecties die vermeld staan in de inventarissen van de musea, de archieven of de vaste collecties van bibliotheken;

b) de inventarissen van de godsdienstige instellingen of de verenigingen die morele dienstverlening volgens een niet-confessionele levensbeschouwing aanbieden;

3° « openbare collecties »: collecties die overeenkomstig de wetgeving van een Staat als openbaar zijn erkend en die het eigendom zijn van deze Staat, van een lokale of regionale overheid in deze Staat of van een instelling gelegen op zijn grondgebied. Deze instelling moet het eigendom zijn van of in grote mate gefinancierd worden door deze Staat of een lokale of regionale overheid;

4° « teruggave »: de daadwerkelijke terugkeer van het cultuurgoed op het grondgebied van de verzoekende Staat;

5° « bezitter »: degene die een cultuurgoed feitelijk houdt voor zichzelf of in wiens naam het goed door een ander wordt gehouden;

N° 13 DE M. LALLEMAND ET CONSORTS

Article premier

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Art. 2

Au sens de la présente loi, on entend par :

1° « État »: un État membre de la Communauté européenne, ou un État de l'Association européenne de libre échange auquel s'applique la directive 93/7/C.E.E. du Conseil, du 15 mars 1993, relative à la restitution de biens culturels ayant quitté illicitement le territoire d'un État membre;

2° « bien culturel »: un bien classé, avant ou après qu'il ait quitté le territoire de l'État requérant, comme trésor national de valeur artistique, historique ou archéologique, au sens de l'article 36 du Traité instituant la Communauté européenne ou de l'article 13 de l'Accord sur l'Espace économique européen. Le classement doit avoir été effectué conformément à la législation ou aux procédures administratives de l'État requérant.

Le bien doit appartenir à l'une des catégories visées à l'annexe à la présente loi ou, à défaut, faire partie intégrante :

a) des collections publiques reprises dans les inventaires des musées, des archives ou des fonds de conservation des bibliothèques;

b) des inventaires des institutions religieuses ou des organisations offrant une assistance morale selon une conception philosophique non confessionnelle;

3° « collections publiques »: les collections classées publiques conformément à la législation d'un État, et appartenant à cet État, à une de ses autorités locales ou régionales, ou à une institution située sur son territoire. Cette dernière doit être la propriété de l'État ou d'une autorité locale ou régionale, ou être financée de façon significative par l'un d'eux;

4° « restitution »: le retour matériel du bien culturel sur le territoire de l'État requérant;

5° « possesseur »: la personne qui a la détention matérielle du bien culturel pour son propre compte, ou dont la détention est exercée en son nom par un autre;

6° «houder»: degene die een cultuurgoed feitelijk houdt voor een ander;

7° «verzoekende Staat»: de Staat waarvan het cultuurgoed op onrechtmatige wijze buiten het grondgebied is gebracht.

Art. 3

Een cultuurgoed is op onrechtmatige wijze buiten het grondgebied van een Staat gebracht:

1° wanneer het buiten het grondgebied van deze Staat is gebracht in strijd met zijn wetgeving betreffende de bescherming van het nationaal bezit of in strijd met de verordering (E.E.G.) nr. 3911/92 van de Raad, van 9 december 1992, betreffende de uitvoer van cultuurgoederen.

2° wanneer het niet teruggezonden wordt na het verstrijken van de termijn van een rechtmatige tijdelijke zending naar een ander land of wanneer een van de andere voorwaarden die aan die tijdelijke zending verbonden waren, niet in acht genomen wordt.

Art. 4

De minister van Justitie is de bevoegde centrale autoriteit om samen te werken met de centrale autoriteiten van de andere Staten en het overleg tussen de bevoegde autoriteiten van deze Staten te bevorderen.

Deze autoriteiten hebben onder meer tot taak:

1) op verzoek van de verzoekende Staat een nader bepaald cultuurgoed dat op onrechtmatige wijze buiten het grondgebied van deze Staat is gebracht, op te sporen en de identiteit van de bezitter of de houder ervan vast te stellen. Dit verzoek moet vergezeld gaan van alle nodige informatie om deze opsporing en vaststelling te vergemakkelijken, met name over de plaats waar het goed zich feitelijk of vermoedelijk bevindt;

2) bij ontdekking op hun grondgebied van cultuurgoederen waarvoor er redelijke gronden zijn om aan te nemen dat die goederen op onrechtmatige wijze buiten het grondgebied van een andere Staat zijn gebracht, de centrale autoriteit van de betrokken Staten hiervan in kennis te stellen;

3) de bevoegde autoriteiten van de verzoekende Staat gedurende een termijn van twee maanden na de in punt 2) bedoelde kennisgeving, de gelegenheid te geven na te trekken of het betrokken goed een cultuurgoed vormt. Doen zij dit niet binnen de gestelde termijn, dan zijn de punten 4) en 5) niet langer van toepassing;

4) in samenwerking met de verzoekende Staat de nodige maatregelen te treffen voor het materiële behoud van het cultuurgoed;

6° «détenteur»: la personne qui a la détention matérielle du bien culturel pour le compte d'autrui;

7° «État requérant»: l'État dont le bien culturel a quitté illicitement le territoire.

Art. 3

Un bien culturel a quitté illicitement le territoire d'un État:

1° lorsqu'il est sorti du territoire de cet État en violation de sa législation en matière de protection des trésors nationaux, ou en violation du règlement (C.E.E.) n° 3911/92 du Conseil, du 9 décembre 1992, concernant l'exportation de biens culturels;

2° lorsqu'il n'est pas restitué à l'expiration du terme d'une expédition temporaire licite vers un autre pays, ou lorsque l'une des conditions de cette expédition n'est pas respectée.

Art. 4

Le ministre de la Justice est l'autorité centrale compétente pour collaborer avec les autorités centrales des autres États, et favoriser la consultation entre les autorités compétentes de ceux-ci.

Ces autorités ont notamment pour tâche:

1) de rechercher, à la demande de l'État requérant, un bien culturel déterminé ayant quitté illicitement son territoire et l'identité du possesseur ou détenteur de ce bien. Cette demande doit comprendre toutes les informations nécessaires pour faciliter cette recherche, notamment celles relatives à la localisation effective ou présumée du bien;

2) de notifier à l'autorité centrale des États concernés la découverte, sur le territoire, de biens culturels dont on peut raisonnablement présumer qu'ils ont quitté illicitement le territoire d'un autre État;

3) de permettre aux autorités compétentes de l'État requérant de vérifier si le bien en question constitue un bien culturel, à condition que la vérification soit effectuée au cours des deux mois suivant la notification prévue au point 2). Si cette vérification n'est pas effectuée dans le délai prévu, les dispositions des points 4) et 5) ne s'appliquent pas;

4) de prendre, en coopération avec l'État requérant, toutes les mesures nécessaires à la conservation matérielle du bien culturel;

5) te voorkomen, door de passende maatregelen, dat het cultuurgoed aan de procedure van teruggave wordt onttrokken;

6) met betrekking tot de teruggave als tussenpersoon te fungeren tussen de bezitter of de houder en de verzoekende Staat. Te dien einde kunnen de bevoegde autoriteiten, onverminderd de met toepassing van artikel 7 ingestelde vordering tot teruggave, een arbitrageprocedure vergemakkelijken overeenkomstig de wet, op voorwaarde dat de verzoekende Staat en de bezitter of de houder daarmee uitdrukkelijk akkoord gaan.

Art. 5

De politiediensten bedoeld in artikel 2 van de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt sporen de cultuurgoederen op die op onrechtmatige wijze buiten het grondgebied van een Staat zijn gebracht, alsook de identiteit van de bezitter of houder ervan, indien de goederen zich op het Belgisch grondgebied bevinden.

Om het in artikel 4, tweede lid, 3), bedoelde onderzoek mogelijk te maken, zijn zij gemachtigd om zich op de wijze voorgeschreven door de wet, toegang te laten verschaffen tot de plaatsen waar de gevorderde goederen zich zouden kunnen bevinden.

Art. 6

De beslagrechter van de plaats waar een door een Staat gevorderd cultuurgoed zich bevindt, kan alle nodige maatregelen treffen met het oog op het materiële behoud van dat goed en om te voorkomen dat het aan de procedure van teruggave wordt onttrokken. Te dien einde kan hij de bezitter of de houder van dat goed verbieden het te verplaatsen of erover te beschikken en een bewaarder aanstellen gedurende het verloop van deze procedure.

Art. 7

§ 1. Wanneer een cultuurgoed dat op onrechtmatige wijze buiten het grondgebied van een Staat is gebracht, zich in België bevindt, kan die Staat een vordering tot teruggave instellen tegen degene die het goed in handen heeft.

De vordering is niet ontvankelijk indien het, op het ogenblik dat zij wordt ingesteld, niet meer langer onrechtmatig is om het goed buiten het grondgebied van de verzoekende Staat te brengen.

§ 2. De vordering wordt bij een verzoekschrift op tegenspraak ingesteld bij de rechtbank van eerste aanleg te Brussel.

5) d'éviter, par les mesures provisoires appropriées, que le bien culturel soit soustrait à la procédure de restitution;

6) de remplir le rôle d'intermédiaire entre le possesseur ou le détenteur et l'État requérant, en vue de la restitution des biens culturels. À cet effet, et sans préjudice de l'action en restitution introduite conformément à l'article 7, les autorités compétentes peuvent, conformément à la loi, faciliter la mise en œuvre d'une procédure d'arbitrage, à condition que l'État requérant et le possesseur ou le détenteur donnent formellement leur accord.

Art. 5

Les services de police, au sens de l'article 2 de la loi du 5 août 1992 sur la fonction de police, recherchent les biens culturels ayant quitté illicitement le territoire d'un État, ainsi que l'identité de leur possesseur ou détenteur, si les biens se trouvent sur le territoire belge.

Afin de permettre la vérification prévue à l'article 4, alinéa 2, 3), ils sont autorisés, dans les formes légales, à se faire ouvrir l'accès des lieux où les biens recherchés sont susceptibles de se trouver.

Art. 6

Le juge des saisies du lieu où se trouve un bien culturel réclamé par un État peut ordonner toutes les mesures nécessaires en vue d'assurer la conservation matérielle de ce bien et d'éviter qu'il soit soustrait à la procédure de restitution. À cet effet, il peut interdire au possesseur ou détenteur de ce bien de le déplacer ou d'en disposer, et désigner un gardien pour la durée de cette procédure.

Art. 7

§ 1er. Lorsqu'un bien culturel qui a quitté illicitement le territoire d'un État se trouve en Belgique, cet État peut intenter une action en restitution contre celui entre les mains duquel le bien se trouve.

L'action n'est pas recevable si, au moment où elle est introduite, la sortie du bien du territoire de l'État requérant n'est plus illicite.

§ 2. L'action est introduite par requête contradictoire devant le tribunal de première instance de Bruxelles.

Om ontvankelijk te zijn moeten bij het verzoekschrift worden gevoegd:

1° een document waarin het goed waarop de vordering betrekking heeft, wordt beschreven en waarin wordt verklaard dat dit goed een cultuurgoed is krachtens de wetgeving van de verzoekende Staat;

2° een verklaring van de bevoegde autoriteiten van de verzoekende Staat waaruit moet blijken dat het cultuurgoed op onrechtmatige wijze buiten het grondgebied van deze Staat is gebracht in strijd met zijn wetgeving ter zake of met verordening (E.E.G.) nr. 3911/92 van de Raad, van 9 december 1992, betreffende de uitvoer van cultuurgoederen.

Behalve de vermeldingen genoemd in artikel 1034ter, 1°, 4°, 5° en 6° van het Gerechtelijk Wetboek bevat het verzoekschrift, op straffe van nietigheid:

1° de opgave van de verzoekende Staat en de naam, de voornaam en de hoedanigheid van de persoon die deze Staat vertegenwoordigt;

2° de naam, de voornaam en de woonplaats of, bij gebreke van een woonplaats, de verblijfplaats en, in voorkomend geval, de hoedanigheid van de persoon die moet worden opgeroepen.

Art. 8

Onder voorbehoud van de verjaring moet de teruggave van het gevorderde cultuurgoed door de rechtbank worden gelast indien bewezen wordt dat de vordering betrekking heeft op een cultuurgoed dat op onrechtmatige wijze, ten vroegste op 1 januari 1993, buiten het grondgebied van de verzoekende Staat is gebracht.

De eigendom van het cultuurgoed wordt, na de teruggave ervan, bepaald door het recht van de verzoekende Staat.

Art. 9

De vordering tot teruggave van cultuurgoederen die op onrechtmatige wijze buiten het grondgebied van een Staat zijn gebracht, verjaart één jaar na de datum waarop de plaats waar het cultuurgoed zich bevindt en de identiteit van de bezitter of de houder van dat goed ter kennis van de verzoekende Staat zijn gekomen.

Indien het goed deel uitmaakt van een openbare collectie of van een inventaris van een godsdienstige instelling of een vereniging die morele dienstverlening volgens een niet-confessionele levensbeschouwing aanbiedt, zoals bedoeld in artikel 2, 2°, b), en indien het is onderworpen aan een speciale bescherming krachtens de wetgeving van de verzoekende Staat, verjaart de vordering tot teruggave evenwel na

Pour être recevable, la requête doit être accompagnée:

1° d'un document décrivant le bien qui fait l'objet de la demande et déclarant qu'il s'agit d'un bien culturel au sens de la législation de l'État requérant;

2° d'une déclaration émanant des autorités compétentes de l'État requérant selon laquelle le bien culturel a quitté illicitement le territoire de celui-ci en violation de sa législation en la matière ou du règlement (C.E.E.) n° 3911/92 du Conseil, du 9 décembre 1992, concernant l'exportation de biens culturels.

Outre les mentions prévues à l'article 1034ter, 1°, 4°, 5° et 6° du Code judiciaire, la requête contient, à peine de nullité:

1° l'indication de l'État requérant et les nom, prénom et qualité de la personne qui le représente;

2° les nom, prénom, domicile, ou, à défaut de domicile, résidence, et, le cas échéant, qualité de la personne à convoquer.

Art. 8

Sous réserve de la prescription, la restitution du bien culturel réclamé est ordonnée par le tribunal s'il est établi que la demande a pour objet un bien culturel qui a quitté illicitement le territoire de l'État requérant au plus tôt le 1er janvier 1993.

La propriété du bien culturel est, après la restitution, régie par la loi de l'État requérant.

Art. 9

L'action en restitution de biens culturels ayant quitté illicitement le territoire d'un État se prescrit par un an à compter du jour où l'État requérant a eu connaissance du lieu où se trouvait le bien culturel et de l'identité de son possesseur ou détenteur.

Toutefois, si le bien fait partie d'une collection publique ou d'un inventaire d'une institution religieuse ou d'une organisation offrant une assistance morale selon une conception philosophique non confessionnelle visés à l'article 2, 2°, b), et s'il fait l'objet d'une protection spéciale en vertu de la législation de l'État requérant, l'action en restitution se prescrit par 75 ans, à moins qu'elle ne soit imprescriptible

75 jaar, tenzij de vordering op grond van dezelfde wetgeving niet vatbaar is voor verjaring en behoudens de toepassing van een bilaterale overeenkomst tussen de betrokken Staten waarbij een termijn van meer dan 75 jaar is vastgesteld.

Art. 10

Wanneer de rechtbank de teruggave van het cultuurgoed aan de verzoekende Staat gelast, kent zij aan de bezitter een billijke vergoeding toe, op voorwaarde dat de bezitter bij de verwerving met de nodige zorgvuldigheid heeft gehandeld.

Goede trouw wordt steeds vermoed en degene die zich op kwade trouw beroept, moet die bewijzen.

Het is voldoende dat de goede trouw aanwezig was op het ogenblik van de verkrijging.

In geval van schenking of erfopvolging mag de rechtspositie van de bezitter niet gunstiger zijn dan die van degene van wie hij het goed uit dien hoofde heeft verkregen.

De vergoeding wordt door de verzoekende Staat bij de teruggave uitgekeerd.

Art. 11

De kosten die voortvloeien uit de uitvoering van de rechterlijke beslissing waarbij de teruggave van het cultuurgoed wordt gelast, alsook de kosten in verband met de nodige maatregelen die overeenkomstig de artikelen 4, 5 en 6 werden getroffen voor het materiële behoud van het cultuurgoed, komen ten laste van de verzoekende Staat.

De verzoekende Staat kan van de personen die verantwoordelijk zijn voor het op onrechtmatige wijze buiten zijn grondgebied brengen van het cultuurgoed, de terugbetaling vorderen van de vergoeding en van de te zijnen laste gelegde kosten.

Art. 12

Wanneer de minister van Justitie door de centrale autoriteit van de verzoekende Staat in kennis wordt gesteld van het instellen van een vordering tot teruggave, licht hij onverwijld de centrale autoriteit van de overige Staten in.

Art. 13

Onverminderd de bepalingen van artikel 5 kan de Koning de autoriteiten aanwijzen die bevoegd zijn om de in artikel 4 omschreven opdrachten te vervullen.

d'après cette même législation et sauf application d'un accord bilatéral entre les États concernés fixant un délai supérieur à 75 ans.

Art. 10

S'il ordonne la restitution du bien culturel à l'État requérant, le tribunal accorde au possesseur une indemnité équitable, pour autant que le possesseur ait agi avec la diligence requise lors de l'acquisition.

La bonne foi est toujours présumée, et c'est à celui qui allègue la mauvaise foi à la prouver.

Il suffit que la bonne foi ait existé au moment de l'acquisition.

En cas de donation ou de succession, le possesseur ne peut bénéficier d'un statut plus favorable que celui de la personne dont il a reçu le bien à ce titre.

L'indemnité est payée par l'État requérant au moment de la restitution.

Art. 11

Sont à charge de l'État requérant, les dépenses qui résultent de l'exécution de la décision judiciaire ordonnant la restitution du bien culturel, ainsi que les frais résultant des mesures prises en vertu des articles 4, 5 et 6, pour assurer la conservation matérielle du bien culturel.

L'État requérant peut réclamer le remboursement de l'indemnité et des dépenses mises à sa charge aux personnes responsables du déplacement illicite du bien culturel hors de son territoire.

Art. 12

Le ministre de la Justice, informé par l'autorité centrale de l'État requérant de l'introduction de l'action en restitution, en informe sans délai l'autorité centrale des autres États.

Art. 13

Sans préjudice des dispositions de l'article 5, le Roi peut désigner les autorités compétentes pour remplir les missions décrites à l'article 4.

Art. 14

In artikel 569 van het Gerechtelijk Wetboek worden de volgende wijzigingen aangebracht:

A) Het eerste lid wordt aangevuld met een 27°, luidende: «27° van de vorderingen tot teruggave van cultuurgoederen ingesteld op grond van artikel 7 van de wet van ... betreffende de teruggave van cultuurgoederen die op onrechtmatige wijze buiten het grondgebied van bepaalde buitenlandse Staten zijn gebracht».

B) In het tweede lid worden de woorden « en 26° » vervangen door de woorden « , 26° en 27° ».

Nr. 14 VAN DE HEER ERDMAN

(Subamendement op het amendement nr. 13 van de heer Lallemand c.s.)

Art. 14

Het tweede lid van het voorgestelde artikel 9 vervangen als volgt:

«De vordering verjaart in elk geval dertig jaar na de datum waarop het cultuurgoed op onrechtmatige wijze buiten het grondgebied van de verzoekende Staat is gebracht. De vordering verjaart evenwel na vijfenzeventig jaar of is onverjaarbaar indien de wetgeving van de verzoekende Staat daarin voorziet, voor de goederen die deel uitmaken van openbare collecties en voor de in artikel 2, 2°, b), bedoelde goederen wanneer deze in de verzoekende Staat aan een speciale bescherming onderworpen zijn.

Een bilaterale overeenkomst met de verzoekende Staat kan een verjaringstermijn van meer dan 75 jaar vaststellen.»

Nr. 15 VAN DE HEER ERDMAN

(Subamendement op het amendement nr. 13 van de heer Lallemand c.s.)

Art. 17

Het voorgestelde artikel 12 vervangen als volgt:

«Art. 12. — Wanneer de minister van Justitie door de centrale autoriteit van de verzoekende Staat in kennis wordt gesteld van het instellen van een vordering tot teruggave, licht hij onverwijld de centrale autoriteit van de overige Staten in.»

Frederik ERDMAN.

Art. 14

À l'article 569 du Code judiciaire sont apportées les modifications suivantes:

A) L'alinéa 1er est complété par un 27° rédigé comme suit: «27° des demandes en restitution de biens culturels introduites sur la base de l'article 7 de la loi du ... relative à la restitution de biens culturels ayant quitté illicitement le territoire de certains États étrangers».

B) À l'alinéa 2, les mots « et 26° » sont remplacés par les mots « , 26° et 27° ».

Roger LALLEMAND.
Frederik ERDMAN.
Hugo VANDENBERGHE.

N° 14 DE M. ERDMAN

(Sous-amendement à l'amendement n° 13 de M. Lallemand et consorts)

Art. 14

Remplacer le deuxième alinéa de l'article 9 proposé par la disposition suivante:

«En tout état de cause, l'action se prescrit par trente ans à compter du jour où le bien culturel a quitté illicitement le territoire de l'État requérant. Toutefois, l'action se prescrit par septante-cinq ans, ou demeure imprescriptible, si la législation de l'État requérant le prévoit, pour les biens faisant partie de collections publiques, et les biens visés à l'article 2, 2°, b), faisant l'objet d'une protection spéciale dans l'État requérant.

Un accord bilatéral avec l'État requérant peut fixer un délai de prescription supérieur à septante-cinq ans.»

N° 15 DE M. ERDMAN

(Sous-amendement à l'amendement n° 13 de M. Lallemand et consorts)

Art. 17

Remplacer l'article 12 proposé par ce qui suit:

«Art. 12. — Le ministre de la Justice, informé par l'autorité centrale de l'État requérant de l'introduction de l'action en restitution, en informe sans délai les autorités centrales des autres États.»